

1.	Наставен предмет	ДИНАМИКА НА ОБЈЕКТИ И ПРОЦЕСИ
2.	Шифра	4М31АФИ05
3.	Студиска програма	АФИ
4.	Семестар (изборност)	зимски (задолжителен)
5.	Цели на предмет	Запознавање со основните режими на работа на системите. Статички и динамички карактеристики на системите. Математички модели на некои објекти и процеси. Математички модели и техничко изведување на основните управувачки системи. Симулација со примена на комерцијални софтверски пакети и динамичко однесување на системите.
6.	Оспособен за (компетенции)	Препознавање и класификација на системите кои што се анализираат. Изведување на математички модели и симулација на динамичкото однесување на системите со примена на комерцијални софтверски пакети. Анализа на добиените резултати.
7.	Услов за запишување на предметот	1. Автоматско управување-положен 2.
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. Т. Бундалевски, Л. Трајковски: Динамика на објекти и процеси, интерна скрипта, Скопје 2001 г. 2.Д. Дебельковић : Динамика објекта и процеса, Машински факултет -Београд, Белград 1983 г. 3.М. Стојић: Системи аутоматског управљања.Научна књига, Белград 1985 г.
9.	Број на кредити:	6
10.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 саати = 180 саати
11.	Распределба на расположивото време	30 + 12 + 14 + 94 + 6 + 24 = 180 саати
	11.1. ПТН -	Теоретска настава (15 недели по 2 саати) 30 саати
	11.2. АВ -	Аудиторни вежби, решавање задачи. (6 x 2 = 12) 12 саати
	11.3. ЛВ -	Лабораториски вежби, консултации, обука и симулација на динамичкото однесување на системи со примена на софтверски пакет. (7 вежби x 2 саати) 14 саати
	11.4. ТН -	Теренска настава
	11.5. СУ -	Самостојно учење, подготовка на материјал од 280 страници. 94 саати
	11.6. ТПЗ -	Проверка на знаење со 2 редовни теста (2 x 3) Секој студент самостојно го решава тестот до 2 задачи и до 3 прашања 6 саати
	11.7. СЗ -	Самостојно решавање на домашни задачи (3 x 8 = 24). 24 саати
12.	Оценување	10 + 80 + 10 = 100 бода
	12.1.	Посетеност и активност на настава до 10 бода 10 бода
	12.2.	2 теста до 80 бода (2 x 40) 80 бода
	12.3.	Дополнителни активности до 10 бода 10 бода
	Студентот мора да освои најмалку по 30% од предвидените бодови на секој од тестовите.	Оценки:
		од 50 до 60 бода 6 (шест)
		од 61 до 70 бода 7 (седум)
		од 71 до 80 бода 8 (осум)
		од 81 до 90 бода 9 (девет)
		од 91 до 100 бода 10 (десет)
13.	Услов за потпис и формален испит	активности 11.1 и 11.7.

недела	Предавања - теоретска настава		Аудиториски вежби		Лабораториски вежби	
	саати	тема	саати	тема	саати	тема
I.	2	Вовед. Режим на работа на системите. Статички карактеристики на системите.			2	Примери на динамички системи.
II.	2	Линеаризација на статичките карактеристики.	2	Примери на линеаризација на статичките карактеристики.		
III.	2	Математички модел на резервоар со течност. Математички модел на резервоар со нулти степен на изедначување.	2	Математички модел на центрифугален тахометар.		
IV.	2	Математички модел на хидрауличен мотор. Математички модел на хидростатички преносник.	2	Пример на математички модел на управувачки систем.		
V.	2	Математички модели на хидраулични компоненти.			2	Обука за користење на софтверски пакет.
VI.	2	Математички модели на: хидраулична турбина, парна турбина, мотор со внатрешно согорување, турбо-млазен мотор.	2	Пример на математички модел на регулација на парна турбина.		
VII.	2	Математички модели на: проточен резервоар за гас под притисок, непроточен - термички изолиран резервоар, транспортна лента и бункер.			2	Обука за користење на софтверски пакет.
VIII.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на основните системи.	3	Прв тест на материјалот од I до VII недела		
IX.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на P - системи.			2	Симулација на динамичкото однесување на конкретен систем.
X.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на I - системи.	2	Пример на математички модел на управувачки систем.		
XI.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на D - системи.			2	Симулација на динамичкото однесување на конкретен систем.
XII.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на PI - системи.	2	Пример на математички модел на управувачки систем.		
XIII.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на PD - системи.			2	Симулација на динамичкото однесување на конкретен систем.
XIV.	2	Динамички карактеристики и техничко изведување на PID - системи.			2	Анализа и коментар на динамичкото однесување на конкретен систем..
XV.	2	Анализа на примери на математички модели на посложени системи.	3	Втор тест на материјалот од VIII до XV недела		
XVI.						
XVII.						
	30		12+6		14	

Задача 1	3 кратки задачи од линеаризација на статичките карактеристики.	печатена форма
Задача 2	Математички модел и симулација на динамичкото однесување на центрифугален тахометар.	печатена форма
Задача 3	Математички модел и симулација на динамичкото однесување на управувачки систем.	печатена форма